

सर्वोच्च अदालत, संयुक्त इजलास
माननीय न्यायाधीश श्री केदारप्रसाद चालिसे
माननीय न्यायाधीश श्री सारदा प्रसाद घिमिरे

आदेश

०७०-WO-०२९२

विषय:- उत्प्रेषण समेत ।

गोरखा जिल्ला, बक्राङ गा.वि.स. वडा नं. ६ पुरानागाउँ बस्ने स्वर्गिय कृष्ण प्रसाद
न्यौपानेको कान्छी श्रीमती कमला न्यौपाने-----१

निवेदक

विरुद्ध

गोरखा जिल्ला, बक्राङ गा.वि.स. वडा नं. ६ पुरानागाउँ बस्ने स्वर्गिय कृष्ण प्रसाद
न्यौपानेको जेठी श्रीमति कमला न्यौपाने-----१

नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालय, विद्यालय शिक्षक किताबखाना, म्यूजियम मार्ग
छाउनी, काठमाण्डौ-----१

नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, म.नि.का. निवृत्तभरण व्यवस्थापन कार्यालय,
त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौ-----१

विपक्षी

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, गोरखा-----१

राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक, शाखा कार्यालय, गोरखा-----१

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, गोरखा-----१

जिल्ला शिक्षा कार्यालय, गोरखा मनकामना स्रोतकेन्द्रका स्रोत व्यक्ति धुवराज
अर्याल, मनकामना उ.मा.वि. मनकामना-----१

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३२ तथा धारा १०७(२) बमोजिम यसै
अदालतको क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने प्रस्तुत रिट निवेदनको संक्षिप्त तथ्य यस प्रकार छः-

म रिट निवेदकको पति कृष्ण प्रसाद न्यौपाने श्री महेन्द्र शक्ति उच्च मा.वि. बक्राङ
गोरखामा प्रा.वि. तृतीय श्रीणीको स्थाय पदमा कार्यरत हुनुहुन्थ्यो । उहाँको दुई श्रीमति मध्ये म
कान्छी श्रीमति कमला न्यौपाने हुँ । जेठी प्रत्यर्थी मध्ये कि कमला न्यौपाने हुनुहुन्छ । जेठी

कमला न्यौपाने मिति २०४८।४।८ मा गोरखा जिल्ला अदालतमा अंश मुद्दा मलापत्र गरी छुट्टी भित्र भै अलग अलग बस्ने खाने गरी आएको अवस्था छ । पति कृष्ण प्रसाद न्यौपाने र म रिट निवेदिकाका कान्छी कमला न्यौपाने एकाघर संगोलमा रहे बसेको अवस्थामा कर्मचारी संचयकोष परिचयपत्र गर्दा मिति २०४८।५।३० मा इच्छाईएको व्यक्तिको नाम लेखे महलमा मेरो फोटो र सहिछाप समेत अंकित छ । शिक्षकको वैयक्तिक तथा नोकरी विवरण फारम भर्दा इच्छाईएको व्यक्तिको ठाउँमा म रिट निवेदिकाको नाम उल्लेख गरी मिति २०५२।१।२५ मा जि.शि. कार्यालय गोरखाबाट प्रमाणित गराई पठाएको अवस्था छ । यत्तिकैमा पति कृष्ण प्रसाद न्यौपाने मिति २०५५।६।९ मा मोटर दुर्घटनामा परी उपचार गर्दा गर्दै स्वर्गारोहण भएकोले निजको औषधोपचार कृया खर्च समेत मैले नै गरी आएको थिएँ । पति कृष्ण प्रसाद न्यौपाने शिक्षक पदमा कार्यरत हुँदाको अवस्थामा दिवंगत हुनुभएकोले निजको सेवा अवधि २८ वर्ष २ महिना ७ दिन पुगेकोले इच्छाईएको व्यक्ति म कान्छी श्रीमति कमला न्यौपाने भएकोले मौजुदा शिक्षा नियमावली, २०४९ को नियम ७२(हालको नियमावली २०४९ को नियम ११५) बमोजिम मिति २०५५।६।९ बाट ७ वर्ष सम्म पारिवारीक निवृत्तिभरण र सो पछि विगत ८ वर्ष देखि नियमानुसार निवृत्तिभरण प्राप्त गरिरहेको अवस्थामा राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा गोरखामा निवृत्तिभरण लिन जाँदा रोक्का रहेको मौखिक जानकारी गराएकोले के कति कारणले रोकिएको हो भनी विद्यालय शिक्षक किताबखानामा गई बुझ्दा मैले खाईपाई आएको पारिवारीक निवृत्तिभरण आधा जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई दिने भनी मिति २०७०।४।३१ मा निर्णय भएको स्पष्ट रुपमा जानकारी हुन आयो । मैले पारिवारिक निवृत्तिभरण सम्बन्धी कारवाही अगाडी बढाउँदा विपक्षी कमला न्यौपानेलाई थाहा नभएको होइन । निजले पहिले पनि दावी उजुरी गरी जाँची बुझी मैले मिति २०५८।१०।६ मा जिल्ला शिक्षा कार्यालय गोरखाबाट निवृत्तिभरणको अधिकारपत्र प्राप्त गरेकी हुँ । त्यसरी भएको निर्णय उपर चित्त बुझाई चुप लागी बसेकी जेठी कमला न्यौपाने एकाएक १२ वर्ष पछि उजुरी दावी गरी विपक्षी कार्यालयहरुमा निवेदन दिने र मलाई थाहा जानकारी सम्म नदिई साविकको निर्णय उल्टी गरी निर्णय गर्न कुनै हालतमा मिल्दैन । विपक्षीहरुको उक्त निर्णयबाट मलाई शिक्षा ऐन नियमद्वारा प्रदत्त कानूनी हक र नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३२ र १०७(२) बमोजिम प्रस्तुत रिट निवेदन लिई उपस्थित भएकी छु । विपक्षीहरुको आपसी निलेमतोमा विपक्षी मध्येको विद्यालय शिक्षक किताबखानाले मिति २०७०।४।३१ मा गरेको निर्णय प्रत्यक्ष कानूनी त्रुटिपूर्ण हुनुको साथै प्राकृतिक न्याको सिद्धान्त विपरित रहेकोले उक्त निर्णय लगायतका सम्पूर्ण काम कारवाही एवं पत्राचारहरु समेत उत्प्रेषणको आदेशद्वारा बदर गरी मैले खाईपाई आएको पारिवारीक निवृत्तिभरणमा असर पर्ने खालको कुनै किसिमको काम कारवाही नगर्नु नगराउनु भनी परमादेशको आदेश जारी गरी पाउँ । विद्यालय शिक्षक किताबखानाले मिति २०७०।४।३१ मा गरेको

निर्णय र त्यसपछि गरिएको पत्राचार समेत तत्काल कार्यान्वयन नगर्नु नगराउनु भनी विपक्षीहरूका नाममा अन्तरिम आदेश समेत जारी गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको रिट निवेदनपत्र ।

यसमा के कसो भएको हो ? निवेदकको माग बमोजिमको आदेश किन जारी हुनु नपर्ने हो ? बाटाका म्याद बाहेक १५ दिनभित्र लिखित जवाफ पेश गर्नु । अन्तरिम आदेश सम्बन्धमा विचार गर्दा निवेदकले यो रिट निवेदनको अन्तिम आदेश हुँदा पुरै निवृत्तिभरण पाउने ठहरेमा सो व्ययभार विपक्षीमा रहने नै भएबाट सुविधा सन्तुलनको दृष्टिले अन्तरिम आदेश गरी रोकिरहन पर्ने देखिएन नियमबमोजिम गर्नु भन्ने समेत व्यहोराको यस अदालतको मिति २०७०।७।४ को आदेश ।

नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय महालेखा नियन्त्रण कार्यालय निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालय त्रिपुरेश्वर काठमाण्डौको च.नं. १०९७ मिति २०६९।६।२५ को पत्रानुसार अ.प.नं. ७०३७९ का प्रा.शि. तृतीयका स्व. कृष्ण प्रसाद न्यौपानेको कान्छी श्रीमति कमला न्यौपानेले त्यस बैंकबाट निवृत्तिभरण बुझ्दै आएकोमा विद्यालय किताबखानाको च.नं. २१९४ मिति २०६९।६।१६ को पत्रानुसार निवृत्तिभरण रोक्का राखे पत्र प्राप्त भएकोले निवृत्तिभरण रोक्का राखी कमला न्यौपानेलाई यस कार्यालयमा सम्पर्क राख्न पठाईदिनु भन्ने पत्र प्राप्त भएकोले २०६९ मंसिर देखि भुक्तानी रोक्का सम्म गरिएको हो । निवृत्तिभरण खुवाउने अधिकारीको आदेशको पालना गरिएको हुँदा यस बैंकको हकमा कुनै आदेश जारी हुनु नपर्ने हुँदा विपक्षीको रिट निवेदन खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा कार्यालय गोरखाको यस अदालतमा परेको लिखित जवाफ ।

यस निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालयले विद्यालय शिक्षक किताबखानाबाट जारी भएको निवृत्तिभरण अधिकारपत्रमा गरेको संसोधनका आधारमा निवृत्तिभरण भुक्तानीका लागि सम्बन्धित व्यक्तिले भुक्तानी लिन चाहेको बैंक तोकि बैंकलाई भुक्तानी वा रोक्काको लागि अनुरोध मात्र गर्ने र बैंकले सो अनुरोध अनुसार निवृत्तिभरणलाई उपलब्ध गराएको रकमको हिसाब एकिन गरी सोधभर्ना मात्र उपलब्ध गराउने हुँदा यस कार्यालय उपर निजको दावी झुट्टा भएकोले झुट्टा निवेदनबाट फुर्सद पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको निवृत्तिभरण व्यवस्थापन कार्यालयको यस अदालतमा परेको लिखित जवाफ ।

निज शिक्षक स्व. कृष्ण प्रसाद न्यौपाने मृत्यु पश्चात यस किताबखानाबाट मृतकको श्रीमति कमला न्यौपानेका नाउँमा पेन्सन पट्टा जारी भै निजले पेन्सन लिदै आएकोमा निज शिक्षकको हकदार म जेठी श्रीमति भएको हुँदा मेरो नाममा समेत आधा पेन्सन उपलब्ध गराई पाउँ भनी कमला न्यौपानेले निवेदन दिनु भएको । निज स्व. शिक्षकले यस किताबखानामा सिटरोल भरी पेश नगरेको हुँदा कसैलाई पनि नईच्छाइएको । जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला शिक्षा कार्यालयबाट दुवैको नाममा पारिवारिक निवृत्तिभरण पाउन सिफारिस भै आएको शिक्षा नियमावली,

२०४९ (संसोधन सहित) को नियम ११५ मा कुनै शिक्षकको नोकरीमा बहाल छुदै मृत्यु भएमा इच्छाईएको भए ईच्छाईएको व्यक्तिले र इच्छाईएको नभएमा निजको एकाघरको परिवारको नजिकको हकवालाले निवृत्तिभरण पाउने व्यवस्था अनुरूप मृतक शिक्षक कृष्ण प्रसाद न्यौपानेका हकदार दुई श्रीमतिहरूमा जेठी कमला न्यौपाने र कान्छी कमला न्यौपाने देखिएकोले दुवै श्रीमतिले आधा आधा पेन्सन पाउने गरी यस किताबखानाबाट मिति २०७०।४।३१ मा भएको निर्णयलाई परामर्श समितिको मिति २०७०।६।४ गते अनुमोदन भएको निर्णय कानूनसम्मत र उचित भएकोले रिट निवेदन खारेज गरी पाऊँ भन्ने समेत व्यहोराको विद्यालय शिक्षक किताबखानाको यस अदालतमा पर्न आएको लिखित जवाफ ।

शिक्षक कृष्ण प्रसाद न्यौपानेले आफ्नो वैयक्तिक विवरण सिटरोलमा निजको परिवार सदस्य मध्ये कान्छी श्रीमती कमला न्यौपाने भनी उल्लेख गरेको र हाल जेठी श्रीमति जिवित नै रही निवृत्तिभरण दावी गरेको अवस्थामा श्रोत व्यक्ति ध्रुवराज अर्यालको प्रतिवेदन नै शिक्षक किताब खानामा पठाईएको अवस्थासम्म रहेको र निवृत्तिभरण कसलाई उपलब्ध गराउने भनी निर्णय गर्ने अधिकार विद्यालय शिक्षक किताबखानामा रहेकै अवस्थामा यस कार्यालयलाई विपक्षी बनाई दिएको उक्त रिट निवेदन खारेज गरी पाऊँ भन्ने जिल्ला शिक्षा कार्यालय गोरखाको यस अदालतमा परेको लिखित जवाफ ।

श्रोत व्यक्तिका हैसियतले सत्य तथ्य बुझि जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गरेको र उक्त प्रतिवेदन विद्यालय शिक्षक किताबखानामा आवश्यक कार्यार्थ पठाएकोसम्म अवस्थाले निजको कानून बमोजिमको हक प्रयोगमा कुनै बाधा नपुगेको हुँदा मलाई समेत विपक्षी बनाई दिएको रिट निवेदन खारेज गरी पाऊँ भन्ने समेत व्यहोराको मनोकामना श्रोत केन्द्रका श्रोत व्यक्ति ध्रुवराज अर्यालको यस अदालतमा परेको लिखित जवाफ ।

विपक्षी निवेदकको नाम कमला नभई विपक्षीको पहिलो श्रीमानसँग विवाह भै एक छोरीको जन्म हुँदा सम्म उर्मिला अधिकारी रहेको भन्ने बुझिएको भएता पनि बहुविवाहबाट बच्न र कान्छी श्रीमतिलाई समेत मैले पाईरहेको सुविधाहरू उपलब्ध गराउन चलाखीपूर्वक मेरा पति कृष्ण प्रसाद न्यौपानेले दोस्रो विवाह गरेदेखि विपक्षीको नाम पनि कमला नै राखी खिचोला र विवाद श्रृजना गर्ने काम गरेका हुन् । पति कृष्ण प्रसाद न्यौपानेको म सँग २०२५ सालमा विवाह भै मृत्यु हुनुभन्दा १० वर्ष पहिले सम्म मेरै पारिवारिक सरसहयोगका कारण घरको हेरचाह मैले गरी पतिले नोकरी गर्नु भै करिव २१ वर्ष भन्दा बढी अवधि व्यतित गरेपछि मात्र उहा गैर जिम्मेवारी बनी २०४६ सालमा कान्छी श्रीमति विवाह गर्नु भएको हो । १८ वर्ष सम्मको नोकरी अवधिमा म श्रीमति भएर रहेकी श्रीमतिले पारिवारिक निवृत्तिभरण नपाउने र मृत्यु हुनुभन्दा १० वर्ष अघि मात्र ल्याइएकी कान्छी श्रीमतिले पारिवारिक निवृत्तिभरणको सम्पूर्ण रकम पाउने भनी गरेको दावी गैरकानूनी छ । निवृत्तिभरण अधिकारलाई बदर गर्ने माग नगरी आंशिक दावीमात्र लिएको

अवस्थामा विपक्षीको रिट निवेदन स्वतः खारेजभागी हुँदा खारेज गरी पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेको यस अदालतमा परेको लिखित जवाफ ।

नियमबमोजिम दैनिक पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा निवेदकका तर्फबाट विद्वान अधिवक्ताहरु श्री यदुनाथ खनाल र श्री मनिषा बस्नेतले रिट निवेदक कमला न्यौपाने कृष्ण प्रसाद न्यौपानेकि कान्छी श्रीमती हुन । जेठी श्रीमतिले २०४८ सालमा अंश लिई भिन्न भैसकेकी छन् । वैयक्तिक विवरणमा पनि कान्छी श्रीमति र निज पट्टीका छोरा छोरी उल्लेख गरेका छन् । कृष्ण प्रसाद न्यौपानेको मोटर दुर्घटना परी मृत्यु भएपछि पारिवारिक निवृत्तिभरण यी रिट निवेदीकाले नै पाईरहेको अवस्था छ । ७ वर्ष सम्म पुरै र त्यसपछि २०७०।४।३१ सम्म आधा पाउँदै आएको अवस्था छ । शिक्षा नियमावली २०४९ को नियम ७२ र हालको नियम ११५ मा पनि पारिवारिक निवृत्तिभरण इच्छाईएको व्यक्तिले पाउने र नइच्छाईएको भएमा नजिकको हकदारले पाउने भन्ने उल्लेख भएकोले जेठी श्रीमतिलाई नइच्छाईएको र छुट्टी भिन्न भैसकेको हुँदा निवृत्तिभरण पाउने होइन रिट निवेदन जारी हुनु पर्दछ भनी बहस प्रस्तुत गर्नुभयो । विपक्षी कमला न्यौपानेको तर्फबाट विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री हरी प्रसाद उप्रेतीले रिट निवेदकको नाम उर्मिला अधिकारी हो बहुविवाहबाट बच्न नाम परिवर्तन गरी जेठी कै नामसँग मिल्ने कमला न्यौपाने राखिएको हो । कृष्ण प्रसाद न्यौपानेसँग १८ वर्ष भन्दा बढी वैवाहिक जीवन विताएकी जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेको योगदान छ । दुवै श्रीमतिको हैसियत बराबरी भएकोले लोग्नेको पारिवारिक निवृत्तिभरण बराबर पाउने गरि शिक्षक किताबखानाले गरेको निर्णय मिलेकै हुँदा रिट खारेज हुनुपर्छ भन्ने र शिक्षक किताबखाना समेतको तर्फबाट विद्वान उपन्यायाधिवक्ता श्री टिकेन्द्र दाहालले दुवै श्रीमतिको समान हैसियत भएको कानूनले छुट्टिएकी श्रीमतिले नपाउने गरी रोक नलगाएको हुँदा दुवैलाई आधा/आधा पाउने गरी शिक्षक किताबखानाले गरेको निर्णय कानूनसम्मत नै हुँदा रिट जारी हुनुपर्ने होइन भन्ने र विपक्षी राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको तर्फबाट विद्वान वरिष्ठ अधिवक्ता श्री नरहरि आचार्य र विद्वान अधिवक्ताद्वय श्री अर्तिनाथ बोकी श्रेष्ठ र सपना सायमीले निवृत्तिभरण कसले पाउने भन्ने बैंकले निर्णय गर्ने होइन । जसरी वितरण गर्नु भनी पत्राचार भै आउँछ सो अनुसार वितरण गर्ने गरेको हुँदा बैंकको हकमा रिट खारेज हुनुपर्छ भनी बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।

उपर्युक्तानुसारको तथ्य र बहस बुँदा रहेको प्रस्तुत रिट निवेदनको मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा निवेदन माग दावी अनुसार रिट निवेदन जारी हुने हो, होइन ? सो सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो ।

निर्णयतर्फ विचार गर्दा रिट निवेदीकाका पति कृष्ण प्रसाद न्यौपानेको महेन्द्र शक्ति उच्च मा.वि. बक्राङ गोरखामा प्रा.वि. तृतीय श्रेणीको पदमा कार्यरत रहँदा कै अवस्थामा मिति २०५५।६।९ मा मोटर दुर्घटनामा परी मृत्यु भएकोले निजले जम्मा २८ वर्ष २ महिना ७ दिन

सेवा गरिसकेको भन्ने देखिन्छ । निजका दुई श्रीमति भएकोमा यी रिट निवेदक कान्छी श्रीमति भएको र शिक्षक वैयक्तिक विवरणमा पनि यी कान्छी श्रीमति कमला न्यौपानेको नाम नै उल्लेख भएकोले शिक्षा नियमावली, २०४९ को तत्कालिन नियम ७२ संसोधित नियम ११५ बमोजिम पारिवारिक निवृत्तिभरण कान्छी श्रीमती कमला न्यौपानेले मिति २०५५।६।९ बाट ७ वर्ष सम्म पुरै र त्यसपछि आधा पाइरहेकोमा विद्यालय शिक्षक किताबखानाको मिति २०७०।४।३१ को निर्णयले जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई आधा दिने निर्णय कानून विपरित हुँदा बदर गरीपाउँ भनी रिट निवेदन लिई आएको देखियो । स्व. शिक्षक कृष्ण प्रसाद न्यौपानेले यस किताबखानामा सिटरोल भरी पेश गरेको नदेखिएको जिल्ला शिक्षा कार्यालय र जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट दुवै श्रीमतीको नाममा पारिवारिक निवृत्तिभरण पाउन सिफारिस भै आएको हुँदा दुवै श्रीमतिलाई आधा/आधा पेन्सन पाउने गरी निर्णय गरिएको हो भनी विद्यालय शिक्षक किताबखानाको लिखित जवाफबाट देखिन्छ ।

स्व. कृष्ण प्रसाद न्यौपानेका २ वटी श्रीमति जेठी कमला न्यौपाने र कान्छी रिट निवेदक कमला न्यौपाने भएकोमा विवाद देखिँदैन । जेठी श्रीमति कमला न्यौपाने मिति २०४८।४।८ मा पतिसँग अंश लिई भित्र बसेको भन्ने गोरखा जिल्ला अदालतमा भएको अंश मुद्दाको मिलापत्रबाट देखिन्छ । स्व. कृष्ण प्रसाद न्यौपानेले शिक्षक पदमा वहाली छँदा व्यक्तिगत विवरण फारममा इच्छाइएको व्यक्तिको महलमा कान्छी श्रीमति कमला न्यौपाने र निज पट्टीका छोरा छोरीको नाम उल्लेख गरेको भन्ने देखिन्छ । यसरी दुईवटी श्रीमति रहेको अवस्थामा मृत्यु भएका शिक्षकको पारिवारिक निवृत्तिभरण कसले पाउछ भन्ने सम्बन्धमा शिक्षा नियमावली, २०४९ को तत्कालिन नियम ७२ हाल (संसोधित) नियम ११५ मा भएको व्यवस्था हेर्दा " कुनै शिक्षक नोकरीमा बहाल छुंदै वा निवृत्तिभरण पाउन थालेको ७ वर्ष नपुग्दै मृत्यु भएमा त्यस्ता मृत शिक्षकले आफ्नो परिवारको सदस्य मध्ये कसैलाई इच्छाइएको भएमा त्यस्ता व्यक्तिले र इच्छाइएको व्यक्ति पनि मृत्यु भएमा वा त्यसरी कसैलाई पनि नइच्छाइएको भए निजको एकाघरको नजिकको हकवालाले निवृत्तिभरण पाउनेछ " भन्ने कानूनी व्यवस्था भएको पाइन्छ । सो कानूनी व्यवस्था अनुसार जेठी श्रीमति कमला न्यौपाने अंश लिई छुट्टी भित्र भै सकेको र एकाघरको श्रीमति कान्छी कमला न्यौपाने भएको र व्यक्तिगत विवरण फारम (सिटरोल) मा पनि इच्छाइएको व्यक्तिमा कान्छी श्रीमति भएको आधारमा कान्छी श्रीमतिले निवृत्तिभरण अधिकारपत्र (पेन्सनपट्टा) बनाई मिति २०५५।६।९ बाट ७ वर्ष सम्म पुरै पेन्सन र त्यसपछिबाट आधा पेन्सन बुझ्दै आएको समेत देखिन्छ ।

यी रिट निवेदीका कान्छी श्रीमति कमला न्यौपानेले मिति २०५५।६।९ बाटै निवृत्तिभरण प्राप्त गरेकोमा निवृत्तिभरण पाउन थालेको यतिका वर्ष सम्म कुनै उजुर नगरी चित्त बुझाई बसी २०७० सालमा आएर दुवै जेठी कान्छी श्रीमतिका नामा आधा/आधा पाउनुपर्छ भन्ने जेठी श्रीमति

कमला न्यौपानेको जिकिर अनुसार विद्यालय शिक्षक किताबखानाले मिति २०७०।४।३१ मा निर्णय गरी जेठी श्रीमतिले समेत आधा पाउने निर्णय गरेको देखियो । शिक्षा नियमावली, २०४९ को उक्त नियम ७२ (हालको शिक्षा नियमावलीको ११५) मा भएको कानूनी व्यवस्था अनुसार मृत शिक्षकले कसैलाई इच्छाएको भए त्यस्ता व्यक्तिले निवृत्तिभरण पाउने कसैलाई इच्छाएको नभए एकाघरको नजिकको हकवालाले पाउने छ भन्ने उल्लेख भएको देखिँदा वैयक्तिक विवरण फारम सिटरोल नै भरी शिक्षक किताबखानामा दर्ता नै गराएको नदेखिएको भन्ने किताबखानाको लिखित जवाफबाट देखिए पनि कर्मचारी संचयकोषको परिचयपत्रमा यी निवेदिका कान्छी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई इच्छाएको देखिएको र निज कान्छी श्रीमति कमला न्यौपाने नै एकाघर संगोलको हकवाला भन्ने देखिन आयो । विपक्षी जेठी श्रीमति कमला न्यौपाने २०४८।४।८ मा नै अंश लिई भिन्न भएको भन्ने देखिएकोले नजिकको हकदार विपक्षी जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई मात्र मिलेन । निवृत्तिभरण अधिकारपत्र समेत बनाई २०५५ साल देखि निरन्तर रुपमा पारिवारिक निवृत्तिभरण पाइरहेकी कान्छी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई बुझ्दै नबुझी प्राकृतिक न्यायको सिद्धान्त विपरित आधा मात्र निवृत्तिभरण पाउने गरी विद्यालय शिक्षक किताबखानाले मिति २०७०।४।३१ मा गरेको निर्णय उक्त शिक्षा नियमावलीको कानूनी व्यवस्था विपरितको भएको देखिन आयो ।

अतः विद्यालय शिक्षक किताबखानाले छुट्टी भिन्न भैसकेकी जेठी श्रीमति कमला न्यौपानेलाई स्व. कृष्ण प्रसाद न्यौपानेको निवृत्तिभरणको आधा भराई दिने गरी गरेको मिति २०७०।४।३१ को निर्णय र सो अनुसार भएका पत्राचार समेत उत्प्रेषणको आदेशले बदर हुने ठहर्छ । निवेदिका श्रीमति कमला न्यौपानेले खाईपाइ आएको पारिवारिक निवृत्तिभरणमा असर पर्ने खालको कुनै किसिमको काम कारवाही नगर्नु नगराउनु भनी विपक्षीहरूको नाउँमा परमादेशको आदेश समेत जारी हुने ठहर्छ । आदेशको जानकारी महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय मार्फत विपक्षीहरूलाई दिई दायरी लगत कट्टा गरी मिसिल नियमानुसार गरी बुझाई दिनु ।

उक्त रायमा सहमत छु ।

न्यायाधीश

न्यायाधीश

इजलास अधिकृत:- जीवनकुमार भण्डारी

कम्प्युटर अपरेटर:- यामप्रसाद रेग्मी

संवत् २०७३ साल पौष ५ गते रोज ३ शुभम्-----